

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) การส่งเสริมการเรียนรู้การทำเกษตรยั่งยืนแบบมีส่วนร่วมของเยาวชนและเกษตรกร ตำบลเกาะโพธิ์ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

(ภาษาอังกฤษ) LEARNING SUSTAINABLE AGRICULTURAL BY USING PARTICIPATION APPROACH OF FARMERS AND YOUTH IN KORPHO SUBDISTRICT PAKPHLI DISTRICT NAKORNNAYOK PROVINCE

ได้รับเงินอุดหนุนจาก งบประมาณแผ่นดิน

ประจำปี 2556 จำนวนเงิน 320,000บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ ตุลาคม 2556 ถึง กันยายน 2557

ผศ.ดร.สมศักดิ์ คูหาสวรรค์เวช หัวหน้าโครงการ

ดร.ดวงกมล ปานรศทิพ ธรรมมาธิวัฒน์ ผู้ร่วมโครงการ

ผศ.ลือพงษ์ ลือนาม ผู้ร่วมโครงการ

สาขาวิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หมายเลขโทรศัพท์ 02-3298520

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาสื่อและกิจกรรม และศึกษาการใช้สื่อและกิจกรรมการทำเกษตรยั่งยืน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและเยาวชนในชุมชนตำบลเกาะโพธิ์ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก มีขั้นตอน ดังนี้ 1) ค้นหาปัญหาและความต้องการของชุมชนร่วมกัน 2) ตัดสินใจร่วมกัน โดยผู้วิจัย ผู้นำเกษตรกร จำนวน 10 คน ในการพัฒนาสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทชุมชน 3) วางแผนและดำเนินการร่วมกัน โดยการจัดอบรมค่ายการเรียนรู้กับเยาวชน จำนวน 15 คน เพื่อผลิตสื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรยั่งยืน ดำเนินการใช้สื่อและจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรยั่งยืนให้กับเกษตรกร จำนวน 30 คน 4) จากนั้นผู้วิจัย เกษตรกรร่วมกันประเมินผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ผลการศึกษา มีดังนี้

สื่อที่ใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ คือ แผ่นพับและโปสเตอร์ ส่วนกิจกรรมใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ คือ การทำกิจกรรมของกลุ่ม 5 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ “ลดขนาดผลิตภัณฑ์ถุงปุ๋ยเพื่อขยายฐานลูกค้า” 2) กลุ่มเห็ดฟาง “การบริหารจัดการกลุ่มเห็ดเพื่อความมั่นคงที่ยั่งยืน” 3) กลุ่มไม้กวาดดอกหญ้า “ไม้กวาดดอกหญ้ามัดพลาสติกสร้างรายได้ที่ยั่งยืน” 4) กลุ่มผักกางมุ้ง สปก. “ผักปลอดสารพิษ” 5) กลุ่มศูนย์ข่าวชุมชน “แปลงสาธิตพัฒนาพันธุ์ข้าว” และการจัดงานวันเกษตรยั่งยืนของชุมชน

ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับเกษตรยั่งยืนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการก่อนและหลังการดำเนินการ พบว่า หลังดำเนินการเกษตรกรมีความรู้แตกต่างก่อนดำเนินการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยหลังดำเนินการเกษตรกร มีคะแนนเฉลี่ย 11.23 คะแนน สูงกว่าก่อนการดำเนินการที่มีคะแนนเฉลี่ย 7.67 คะแนน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับเกษตรยั่งยืนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการก่อนและหลังการดำเนินการ พบว่า หลังดำเนินการเกษตรกรมีความคิดเห็นแตกต่างก่อนดำเนินการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยหลังดำเนินการเกษตรกรมีความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ย 3.95 สูงกว่าก่อนการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ย 3.25

ผลการประเมินการใช้สื่อและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรยั่งยืนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีค่าเฉลี่ย 4.21

ผลการประเมินการนำความรู้เกษตรยั่งยืนไปประยุกต์ใช้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีค่าเฉลี่ย 4.28

ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อและกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรยั่งยืนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีค่าเฉลี่ย 4.15

ABSTRACT

Research Title : LEARNING SUSTAINABLE AGRICULTURAL BY USING PARTICIPATION APPROACH OF FARMERS AND YOUTH IN KORPHO SUBDISTRICT PAKPHLI DISTRICT NAKORNNAYOK PROVINCE

Researcher : MR. SOMSAK KUHASWONVETCH
MRS. DUANGKAMOL PAROSTIP THANMATIWAT
MR. LUEPONG LUENAM

Faculty : AGRICULTURE TEACHNOLOGY

This study aimed to develop learning promotion media and activities, study usage of media and activities to promote sustainable agricultural through the participation of the farmers and youths in the community of ko pho sub-district, pak phli district, nakhon nayok province using the following steps : 1) surveying the problems and needs of people in the community 2) organizing a focus group among 10 farmer leaders to develop learning media and activities to suit the community 3) Organizing a learning camp for 15 youths to produce media for promoting sustainable agricultural Adopting the media and organizing sustainable agricultural learning promotion activities for 30 farmers. 4) After that, the researcher and farmers evaluated on sustainable agricultural. The statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation and t-test. The findings are as follows :

The media used to promote learning were the brochure and posters. The activities used to promote learning is to make the activities of the five groups. Including 1) Organic fertilizers group "Shrinking bags of fertilizer products to expand our customer base." 2) mushrooms group "Management of the mushrooms to lasting stability." 3) Broom grass group "Broom grass plastic handle generate sustainable income." 4) Vegetable production under nylon net group "organic vegetable" 5) Rice community center group "Seed Development Demonstration rice "

The comparison of knowledge about sustainable agriculture, farmers participating in the project before and after the operation, it was found that the farmers had a different level of knowledge on sustainable agricultural participating in the project at a statistical significance of $p < 0.05$. After participating in the project, the farmers had the average knowledge of 11.23 points, which is higher than 7.67 points before participating in the project.

The comparison of opinions about sustainable agriculture, farmers participating in the project before and after the operation, it was found that the farmers had a different level of opinions on sustainable agriculture participating in the project at a statistical significance of $p < 0.05$. After participating in the project, the farmers had the average opinion of 3.95 points, which is higher than 3.25 points before participating in the project.

The evaluation of media and activities to promote learning of sustainable agriculture, it was found that the farmers had the overall opinion of 4.21,

The evaluation of sustainable Agriculture to apply the knowledge of the farmers who participated in the project averaged 4.28.

The evaluation of participation in the development of media and promotion activities for learning sustainable agriculture farmers participating in the project averaged 4.15.